

- A törvényadó neve (**az Úr- Jehova**), – a törvényadó méltósága (**a te Istened**) – a törvényadáshoz való jog alapja (**Ő a teremtő Isten**).
- Minden szövetség és megállapodás csak a ráhelyezett pecsét által válik hitelessé, de ez a pecsét nem lehet egy elmosódott tinta pacni.
 - Isten pecsétjének előírása is nagyon határozott és tiszta vonalakkal kell kiábrázolódjon a gyakorlati életünkben, mert csak így hitelesít bennünket az örök élet számára.
- Ahogy közeledünk a végső események beteljesedése felé, a szombat egyre inkább egy választó vonalat fog képezni Isten népe és a világ között. **Jel. 7,1-3.**
 - Az Isten szombatjához való viszonyunk fogja eldönteni azt, hogy melyik oldalon foglaltunk állást a szívünkben.

2. Milyen személyre szabott kísértéseket készít elő Sátán a végidőben élő választottak számára?

- Sátán igazi vágya az, hogy amennyiben ez lehetséges, „*elhitesse ha lehet, a választottakat is*”. **Mt. 24,24.**
 - Ennek érdekében ha kell „*átváltoztatja magát világosság angyalává*”, neki nem számít az, hogy milyen módon ér célt. **II. Kor. 11,14.**
 - „*Sátán éppen az elpecsételés jelen idejében fejt ki olyan irányú tevékenységét, hogy Isten népét elterítse, megcsalja és megsemmisítse..... Sátán minden útonmódon megkísérli, hogy ott tartsa őket, ahol éppen vannak, mindaddig, amíg az elpecsételés elvégeztetik.*” (T.L. 32,1-2.)
- Ha Isten mellett akarunk maradni ebben a nagy küzdelemben, akkor nagyon határozottá és hangsúlyossá kell tenni életünkben az Istennel kötött szövetségünk pecsétjének előírásait.

3. A bűn világában élő ember számára még milyen speciális jelentősége és rendeltetése van a szombatnak, különösen a vég idején?

- Amikor az egész világ fut és rohan, amikor mindenki arra panaszkodik, hogy nincs ideje, akkor Isten a szombat által megállít bennünket azért, hogy legyen elég időnk önvizsgálatra és lelki felkészülésre.
- „*Isten az ő szombatját a hat munkanap végére helyezte, hogy az emberek megálljanak, és idejük legyen afelett elmélkedni, hogy az elmúlt héten keresztül mennyiben haladtak előre az Isten országára való előkészülődésükben. Minden szombaton számoljunk lelkünkkel, hogy felismerhessük, vajon lelki hasznot, vagy kárt hozott-e nekünk az elmúlt hét.*” (B.T. gyűl. részére: 219,2.)

I. A teremtés emlékére rendelt nap

1. A hat napig tartó teremtő munka után mit hozott még létre Isten az ember érdekében?

- Amikor elvégezte Isten a teremtés munkáját, akkor még egy napot szerzett a másik hat mellé.
- Ezt a napot azonban megkülönböztette a többitől azáltal, hogy megáldotta és megszentelte, mint a teremtés emlék-ünnepét. **I. Móz. 2,2-3.**
 - Megszentelni azt jelenti, hogy elkülöníteni.
 - Ugyanakkor ezen a napon Isten különleges áldása nyugszik.
 - Ez az áldás mindazok számára megtapasztalható, akik Isten példája szerint megszentelik, vagyis elkülönítik életükben ezt a napot a többitől.
- Isten annyira fontosnak tartja azt, hogy a hetedik napot a teremtés emlékeként iktatta be, hogy még az örök erkölcsi törvény pontjai között is emlékeztet ennek a megszentelésére. **II. Móz. 20,8.**

2. A bűn világában élő ember számára a teremtésen kívül még milyen további jelentőséget is tulajdonított Isten ennek a napnak, mire kell még emlékeztessen?

- A teremtő Isten mellett az újjáteremtő Istenre is emlékeznünk kell, ezért a nyugalomnap az újjáteremtés emlékűnnepe is. **(II. Kor. 5,17.)**
- A szombat a szabadító Istenre emlékeztető ünnep is, aki a rabszolgaságunkból kihozott az Ő nyugodalmába. **V. Móz. 5,15. - II. Móz. 20,2. 8.**
 - Izráel népének Egyiptomból való szabadulása előképe volt a bűnbe süllyedt ember megváltásának, a lelki Egyiptom rabszolgaságából való szabadulásának. **Jel. 11,8. - Kol. 1,13.**
 - A nyugalomnap tehát a Megváltó és Szabadító Istennel való közösségünk ünnepe is.
- Ezékiel próféta úgy ír a szombatról, hogy az emberek a szombat megszentelése által fejezik ki azt a hitüket, hogy az ő megszentelésüket csak a mindenható Isten képes elvégezni. **Ezék. 20,12.**

3. Miről teszünk bizonyosságot azzal, ha ügyelünk arra, hogy megtartsuk a teremtés emlékeztetőre rendelt nyugalomnapot?

- A bűn világában élő ember életében nagyon sok isten és nagyon sok úr van, ezért Isten szükségesnek látta, hogy legyen valami, ami által kifejezhetjük azt a hitünket, hogy mi nem akármilyen istent és urat szolgálunk, hanem a Teremtő Istent. **Ezék. 20,20.**
- A szombat megszentelése által elismerjük, hogy az Istennek teremtő hatalma van, ellentétben a bálvány istenekkel, akik semmit sem képesek tenni. **Zsolt. 33,6. 9.**

4. Az általunk ismert napok közül melyik az a nap, amit Isten a hetediknek nevezett a teremtés alkalmával?

- Isten a Tízparancsolatban rendelkezett arról, hogy melyik napot kell hetedik napként elkülöníteni. **II. Móv. 20,8-11.**
- A kérdés megválaszolását látszólag nehezíti az a körülmény, hogy a héber nyelv szerinti „szombat” nyugalomnapot jelent.
 - Ezért a bibliakritikusok és a keresztény világ nagyobbik része is azt mondják, hogy teljesen mindegy, melyik napot tartjuk meg a hét közül, ha egyébként az egyiket nyugalomnapként különítünk el Isten számára.
- A Biblia feljegyzései szerint Isten újra és újra megerősítette népe előtt azt, hogy Ő melyik napot tekinti hetedik napnak, illetve nyugalomnapnak.
 - A manna hullás idején mintegy negyven éven keresztül határozta meg Isten azt, hogy melyik napot kell a hetedik napnak tekinteni. **II. Móv. 16,23-27. 35.**
 - A zsidó nép történelme folyamán csak egyetlen napot nevezett nyugalomnapként, a többi napokat pedig csak számokkal jelölték, annak függvényében, hogy hányadik nap volt a hét sorában.
 - A hatodik napot még esetenként előkészületi napnak is nevezték.
 - Az előzőek igazolására jelentős példaként említhető a Jézus halálával és feltámadásával kapcsolatos bibliai beszámoló. **Luk. 23,54-24,1.**
- A Biblia alapján biztosan állíthatjuk, hogy ezt a kérdést Isten véglegesen eldöntötte, ezért nekünk nincs lehetőségünk arra, hogy mi döntsük el, vajon melyik nap legyen a hetedik nap?

II. Jézus és a szombat

1. Milyen ismerettel rendelkezünk arra vonatkozóan, hogy Jézus miként viszonyult a Tízparancsolatban adott nyugalomnaphoz?

- Lukács evangéliumában arról olvashatunk, hogy Jézus amikor Názáretbe ment, akkor szokása szerint szombaton ott is a zsinagógába ment, vagyis megünnepelte a szombatot. **Luk. 4,16.**
- Jézus és a farizeusok viszonyára jellemző, hogy Jézus szombat ünneplésében a farizeusok más kifogást nem voltak képesek találni, mint hogy meggyógyított beteg embereket. **Luk. 6,7.**

2. Jézus az evangéliumokban arról beszél, hogy új parancsolatot adott az Ő tanítványai számára, és mintha meg is fogalmazta volna ezt; - vajon ez azt jelenti, hogy Jézus érvénytelenítette a Tízparancsolat rendelkezéseit? (Ján. 13,34.)

- Jézus nem eltörölte, hanem összefoglalta ebben a rendelkezésében a Tízparancsolatot, röviden mondta el, hogy miről szól az egész törvény. **Mt. 22,40. Róm. 13,8-10.**

- A másik meghatározás arra figyelmeztet, hogy az Úr napján ne a saját kedvtelésünket keressük, ezen a napon nem az a fontos, hogy nekünk mihez volna kedvünk, hanem az, hogy Istennek mivel tudnánk örömet szerezni.
- A harmadik arra figyelmeztet, hogy a szombat legyen örömmel teli és gyönyörűséges nap számunkra, hiszen ezen a napon a mi Istenünkkel lehetünk bensőségebb kapcsolatban, élvezzük tehát ezt a közösséget.
- Mivel a szombat „*az Úrnak szent és dicsőséges napja*”, ezért ezt a napot nekünk is meg kell szentelnünk, azaz el kell különítenünk Isten számára, meg kell különböztetnünk a többi napoktól.
 - Úgy, hogy „*dolgaidat nem tévén*”, vagyis ez a nap azért nyugalomnap, hogy szünjünk a meg minden hétköznapi és világi munkát végezni.
 - Úgy, hogy „*foglalkozást sem találván*”, vagyis ezen a napon ne keressünk magunknak olyan elfoglaltságot, ami nem köt össze bennünket Istennel.
- A szombattal kapcsolatos kísértések legárnyaltabb, legrejtettebb és egyben a legáltalánosabb megnyilatkozás a beszédünket érinti, ezért a próféta erre is figyelmeztet, hogy „*hamis beszédet sem szólván*”.
 - „*Nem tárgyalysz ügyeidről*”, mondja az új protestáns fordítású Biblia.
 - „*Akik szombaton üzleti ügyeket beszélnek meg, vagy a munkahétre terveket fektetnek le, azokat Isten törvényszegőknek tekinti éppúgy, mintha tényleg a munkájukat végeznék. Hogy a szombatot tényleg megszentelhessük, még gondolatainknak sem szabad hétköznapi dolgokkal foglalkozni.*” (P.P. 311,4.)

5. Adott-e Isten valamilyen rendelkezést arra vonatkozóan, hogy mettől-meddig tart a szombat ideje?

- Isten határozottan rendelkezett arra vonatkozóan, hogy az általa adott ünnepeket „*egyik estétől a másik estéig*” kell megünnepelni. **III. Móv. 23,32/b.**
- Már a teremtéstől kezdve rendelkezett így Isten a napok kezdetére és végére vonatkozóan. **I. Móv. 1,13-14.**
- Mivel a szombat az első percétől kezdve az Úré, azért azzal nem rendelkezünk a háztartással és a személyes dolgainkkal kapcsolatban sem.
 - Tiszteljük meg Istent azzal, hogy az első percétől csak Neki szenteljük ezt a napot.

IV. A szövetség pecsétje

1. Milyen különleges rendeltetése lett a szombatnak Isten és az ember közötti kapcsolat vonatkozásában?

- Ahogyan a Tízparancsolat az Istennel való szövetségünk feltétele, akként a szombat a szövetségünk pecsétje. **II. Móv. 31,16-17.**
- Az Isten népével kötött szövetség feltételei között egyedül a negyedik parancsolat hordozza magában azokat a szükséges tényezőket, amiknek egy pecsétben lenni kell

2. Melyik próféta jövendölt arról, hogy egy földi hatalom ilyen változtatást fog majd eszközölni Isten törvényén?

- Dániel próféta több száz évvel korábban már jövendölt arról, hogy jönni fog egy vallás-politikai hatalom, amelynek egyik célja az lesz, hogy megváltoztassa Isten törvényét. **Dán. 7,25.**
- Ez a hatalom a Katolikus Egyház legfőbb vezető testületét és annak vezetőjét a Pápát jelenti.
- Ez a hatalom a törvénynek a két legkritikusabb pontján végzett változtatást..
- Eltörölte Isten törvényéből azt a pontot, ami által Isten attól szeretne megóvni, hogy a Teremtő Isten helyett teremtményeket imádjunk. **II. Móz. 20,4-6.**
- Megváltoztatta azt a parancsolatot, amelynek célja bemutatni a Törvényadót úgy, mint Teremtő Istenünket. **II. Móz. 20,8-11.**
- Ezért hangsúlyozza az Újszövetség egyik üzenete olyan határozottan azt, hogy *„Féljétek az Istent, és néki adjatok dicsőséget..... és imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet”.* **Jel. 14,7.**

3. Ki volt az a próféta, aki a megváltoztatott isteni törvények helyreállításáról jövendölt?

- Ésaías próféta volt az, aki még korábban mint Dániel már az Isten törvényén esett rombolás helyreállításának munkáját is megjövendölte. **Ésa. 58,12-13.**
- Ésaías szerint ez a helyreállítás különösen a negyedik parancsolat helyreállítására, az Isten nyugalomnapjával kapcsolatos helyreállításra vonatkozik.
- Ennek a helyreállításnak az Isten szolgálóinak a gyakorlati életében kell megkezdődnie. **Ésa. 58,13.**
- *„Igen elővigyázatosaknak kell lennünk, mert különben a vasárnap ünneplés terén uralkodó szokásokat és erkölcsöket az Isten szent napjának tisztelői is utánozni fogják. A határvonalat tisztán és világosan meg kell vonni..... A szombatot sokkal szentebbnek kell tekinteni, mint ahogy ezt sok szombatünneplő cselekszi. Nagyon kevésre becsülik Istent azok, akik a szombatot sem a törvény betűje, sem pedig annak szelleme szerint sem tartják meg. Épp ezért Isten reformációt követel a szombatünneplés terén.”* (Test. VI. 353,1-2.)

4. Különösen milyen dolgok figyelembevétele által lehet a szombatot az eredeti rendeltetési helyére és méltóságába visszaállítani?

- Az első meghatározás azokra a szombati utazgatásokra vonatkozik, amiknek a szombat megszenteléséhez semmi köze sincs.
- Minden gyakorlati tanács arra akar megtanítani bennünket, hogy a szombat nem a miénk, hanem az Istené, ezért azt nem használhatjuk fel egyéni céljainkra, így az utazásainkra sem.

3. Pál apostol arról beszél, hogy Jézus a halálával eltörölte a parancsolatoknak azt a részét, amelyik a szombatra vonatkozó rendelkezést is tartalmazta, hogyan egyeztethető ez össze az előzőekkel? (Kol. 2,14. 16-17.)

- Az „ellenünk szóló kézírás”, amit Jézus a kereszthalála által eltörölt nem a Tízparancsolat, hanem a templomi szolgálatot és az áldozati rendtartást szabályozó ceremoniális törvény.
- Az „ellenünk szóló kézírás” törvényét elejétől a végéig Mózesnek kellett a könyvbe lejegyeznie, míg a Tízparancsolatot pedig Isten írta fel a kőtáblákra mindkét esetben. **V. Móz. 31,24-26. - II. Móz. 31,18/b. 32,16. - II. Móz. 34,1. V. Móz. 10,1-5.**
- Amikor Pál apostol arról beszél, hogy senki ne ítéljen meg benneteket a szombat dolgában, akkor nem a hetedik nap szombatjáról beszél, hanem a vallási ünnepekkel kapcsolatos szombatokról.
- A ceremoniális ünnepekkel kapcsolatosan hét ilyen szombatot írtak elő a törvények a zsidók számára:
 - Húsvét hetének első napja. **III. Móz. 23,6-7.**
 - Húsvét hetének hetedik napja. **III. Móz. 23,8.**
 - A hetek ünnepe, vagyis pünkösd. **III. Móz. 23,15-16. 21.**
 - A kürt zengésének ünnepe. **III. Móz. 23,24-25.**
 - Az engesztelési ünnep. **III. Móz. 23,27-31.**
 - A sátoros ünnep első napja. **III. Móz. 23,34-35.**
 - A sátoros ünnep nyolcadik napja. **III. Móz. 23,39/b.**
- Ezeket a ceremoniális szombatokat ugyanolyan nyugalomnapként kellett megtartani, mint a Tízparancsolat szombatját, függetlenül attól, hogy a hét melyik napjára esett.
- Jézus halála tehát ezeket a ceremoniális szombatokat érvénytelenítette.
 - Mivel az igazi áldozat be lett mutatva, ezért nincs szükség többé az előképekre és árnyékszolgálatokra, ebből adódóan az azokat szabályozó törvényekre sincs szükség tovább.

4. Milyen igeversek hangsúlyozzák azt, hogy Jézus egyáltalán nem azért jött, hogy a Tízparancsolatot eltörölje?

- A Tízparancsolattal kapcsolatban két igeszakasz által is nagyon fontos dolgot hangsúlyoz előttünk a Biblia.
 - Egyrészt azt teszi világossá, Jézus azért jött, hogy *„teljesítsem a te akaratomat..... én Istenem”*, vagyis hogy Isten törvényével összhangban éljen. **Zsolt. 40,8-9.**
 - Másrészt viszont azért jött, hogy Isten megrontott törvényét valaki végre betöltse az emberi családból, és így megmutatva az ősellenségnek, hogy az ember is képes Isten törvényével összhangban élni. **Mt. 5,17.**

- Ugyanitt kimondja az ige azt is, hogy inkább az ég és a Föld semmistül meg, minthogy Isten törvényéből egy pontocska múljon el. **Mt. 5,18. Lk. 16,17.**
- Jézus a követőit is mindig a szombattal kapcsolatos hűségre figyelmezteti, még az utolsó nagy beszédében is. **Mt. 24,20.**

5. Hogyan érted Jézusnak azt a kijelentését, amikor a „szombat Ura”-ként jelöli meg önmagát; nem lehetséges, hogy ezzel a kijelentésével a Tízparancsot meghagyta ugyan, csak a szombatra vonatkozó részét érvénytelenítette? (Mát. 12,8.)

- Ezzel a kijelentésével nem a szombat érvényét akarja megszüntetni, hanem a szombattal kapcsolatban végzett helyreállító szándékát akarja megerősíteni.
- Ezzel a kijelentésével ugyanis csak arra hivatkozik, hogy Ő volt a Teremtő, Ő adta az Édenben a szombatot az embernek, tehát Ő az Ura ennek a napnak.
 - Ha tehát valaki tudja, hogy mit szabad tenni szombaton és mit nem, akkor az éppen Ő az, hiszen Ő rendelte el az embernek ezt a napot, és a vele kapcsolatos szabályokat és rendeleteket is.
- Ha Jézus megváltoztatta volna a heti nyugalomnapot, akkor ezt feltétlenül hangsúlyoznia kellett volna a tanítványai előtt, vagy az ihletett Írásokban.
 - Ennek azonban csak az ellenkezője történt meg.
- Különös, hogy a vasárnapot ünneplő keresztények beismerik, hogy a Tízparancsot egyéb követelményeit még ma is be kell tartani, csak a szombatra vonatkozó részénél mondják azt, hogy ez már nem érvényes.

6. Mit figyelhetünk meg Jézus tanítványainak az életében a szombattal kapcsolatban?

- Az apostolok is szombatot ünnepeltek, még Jézus mennybe menetele után is. **Csel. 18,1-4.**
 - Még a pogányok is szombati összejövetelre kérik Pál apostolt. **Csel. 13,42-44.**
- Ha az apostolok vasárnapot ünnepeltek volna, akkor nyugodtan kérhették volna Páltól azt, hogy szombaton menjél csak a zsidókhoz, de mivel Te vasárnapot ünnepsz, ezért ezen a napon hozzánk gyere és nekünk hirdesd az evangéliumot.

7. Amikor János apostol az „Úr napjára”-ról ír a Jelenések könyvének 1,10. versében, akkor melyik napot értette ezen meghatározás alatt?

- A keresztény világ próbálja úgy feltüntetni ezt a kijelentést, hogy János itt a vasárnapról beszél, hiszen ezen a napon támadt fel az Úr, azaz Jézus.
 - Eközben azonban elfeledkeznek arról, hogy a Biblia a hét első napjának nevezi Jézus feltámadásának napját. **Lk. 24,1.**
- Csak a II. század végén keletkezett apokrif irat - Péter apostolnak tulajdonított evangélium 9,12. - nevezi először az „Úr napjának” a Krisztus feltámadásának napját.

- A Biblia szerint csak a hét hetedik napjáról, vagyis a szombatról mondható el az, hogy az „Úr napja”.
- Csak ezt a napot különítette el Isten a hét többi napjától és csak ezt a napot szentelte meg. **I. Mózs. 2,3.**
- A Biblia következetesen a szombatot nevezi az „Úr napjának”. **II. Mózs. 20,10. Ésa. 58,13.**
- Jézus is ilyen vonatkozásban nevezi magát a szombat Urának, és nem más nappal kapcsolatban mondja ki ezt. **Mk. 2,28.**

III. A törvény megváltoztatása és helyreállítása

1. Hogyan került a kereszténység tanításába és gyakorlati életébe a vasárnap, mint nyugalomnap megünneplése?

- Csak a IV. század elején találkozunk először a vasárnap említésével a kereszténység körében, és ettől kezdve indul meg az a folyamat, aminek eredményeként egyre inkább előtérbe kerül.
- Nagy Konstantin római császár 321-ben adta ki az első olyan rendeletet, amely a vasárnapnak, mint nyugalomnapnak a megünneplésére vonatkozik.
 - „A Nap tiszteletre méltó ünnepének ... mentesnek kell lennie a bírósági tárgyalásoktól, és a városi lakosság minden tevékenységétől. A falvak lakossága viszont e napon szabadon művelheti a földet; ugyanis gyakran előfordul, hogy éppen ekkorra esik a szántás vagy a szőlő ültetés legkedvezőbb ideje. Nem kell tehát elfecsérelni az égi gondviselés adta alkalmas pillanatot.” (Aleksander Krawczuk: Nagy Konstantin 203. old)
- „Túlzás nélkül elmondhatjuk, hogy Konstantin e rendelete a világ legtöbb országában a mai napig érvényben van, ugyanis a „dies Solis” természetesen a mi vasárnapunk..... A „dies Solis”-t mint pihenőnapot törvénnyel szentesítve Konstantin kétségtelenül keresztény szellemben cselekedett. Rendelkezésében azonban semmi sincs az új vallás terminológiájából. A „Győzhetetlen Nap” minden tisztelője úgy értelmezhetette a 321-ben kiadott rendeletet, mint a császár istenük kultuszáról való gondoskodásának bizonyítékát.” (Aleksander Krawczuk: Nagy Konstantin 203-206. old)
- A Német és az angol nyelvterületeken még ma is a „Nap napjának” nevezik a vasárnapot, ily módon emlékeztetve annak eredetére, hogy ez a nap a Nap isten tiszteletre méltó napja volt mindig.
- Majd később a laodiceai zsinaton 364-ben zsinati határozattal emelték törvénnyé az egyházban a vasárnap ünneplését a szombat helyett.
 - Kezdetben még nem volt egységes az egyház gyakorlata, ezért az átmeneti időben még mindkét napot istentiszteleti célra fordították.
 - Csak a VI. században jutott el az egyház oda, hogy már egyházi átokkal sújtotta azokat, akik keresztény létükre még mindig a zsidós szombatot tekintették Isten által adott nyugalomnapnak.